

**AZƏRBAYCAN
RESPUBLİKASININ
DÖVLƏT
STANDARTI**

AZS XXX

Birinci nəşr
2022

**Tək və daha çox funksiyalı yanacaq doldurma
məntəqələri. Ümumi tələblər.**

LAYIHƏ

Bu standart Azərbaycan Standartlaşdırma İnstitutunun icazəsi olmadan tam və ya hissə-hissə yenidən çap oluna, çoxaldıla və yayıla bilməz

Elçin İsaqzadə küç., 7-ci köndələn
Qaynar xətt: +994125149308
Email: office@azstand.gov.az

MÜQƏDDİMƏ

1. Azərbaycan Standartlaşdırma İnstitutu tərəfindən işlənib hazırlanıb və təqdim edilib.

2. Azərbaycan Standartlaşdırma İnstitutunun “__” _____ 2022-ci il tarixli _____ sayılı Qərarı ilə TƏSDİQ EDİLMİŞDİR.

3. Bu standart CEN-CENELEC GUIDE 38 - Guide for multifuel stations qaydası və ГОСТ Р 58404-2019 Станции и комплексы автозаправочные. Правила технической эксплуатации, TS 12663:2000-AKARYAKIT SATIŞ VE/VEYA AKARYAKIT SATIŞ VE SERVİS YERLERİ - GENEL KURALLAR standartları əsasında hazırlanmışdır

4. İlk dəfə tətbiq edilir.

5. Dövlət standartında müəyyən edilən tələblərin beynəlxalq standartlara, norma, qayda və tövsiyələrə, və digər dövlətlərin müvafiq mütərəqqi milli standartlarına, elm, texnika və texnologiyanın müasir nailiyyətlərinə əsaslanmasını müəyyən etmək üçün standartın dövrü yoxlama müddəti ildə1 dəfədir.

MÜNDƏRİCAT

1. Tətbiq sahəsi	
2. Normativ istinadlar.....	
3. Termin və təriflər	
4. Binaların, tikililərin və avadanlıqların istismarı.....	
5. Tullantıların idarə edilməsi.....	
6. Əməyin təhlükəsizliyini təmin etmək üçün tədbirlər.....	
7. Neft məhsulları ilə işləyərkən fəvqəladə hallar zamanı fəaliyyət.....	
8. Təhlükəsizliyin mühafizəsi.....	
9. Ətraf mühitin mühafizəsi.....	
Əlavə A məlumat üçün) Yanacaq doldurma məntəqələri üçün standartlarda istifadə olunan termin və təriflərin siyahısı.....	
Bibliografiya.....	

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASININ DÖVLƏT STANDARTI

**Tək və daha çox funksiyalı yanacaq doldurma məntəqələri.
Ümumi tələblər.**

AZS XXX:2022

**Single and multi-function gas stations.
General requirements.**

Tətbiq edilmə tarixi ___ _____ **2022-ci il**

1 TƏTBİQ SAHƏSİ

Bu sənəd tək və çoxfunksiyalı yanacaq doldurma məntəqələri üzrə təlimat verir. Mövcud yanacaq doldurma stansiyalarına alternativ yanacaqların inteqrasiyasını asanlaşdırmaq və yanacaq doldurma stansiyalarının dizaynını, icazəsini və istismarını asanlaşdırmaq üçün hazırlanmışdır.

Bu sənəd hər bir yanacağa tətbiq olunan standartlar seçimində istifadə olunan termin və tərifləri müqayisə edir: elektrik enerjisi, hidrogen, sıxılmış və mayeləşdirilmiş təbii qaz, LPG, dizel və benzin.

Bu standartda hər bir yanacaq üçün nəzərdə tutulan tələblər müqayisə edilir.

Bu standartda müxtəlif yanacaq dispenserləri üçün tətbiq olunan daxili və xarici ayırma məsafələri təsvir edilir.

Bu standartda fəvqəladə hallar zamanı söndürmə sistemlərinin dizaynı və istismarı və birləşmiş fəaliyyətlər üzrə təlimat verilir.

2 NORMATİV İSTİNADLAR

Hazırkı standartın tətbiqi üçün aşağıdakı istinad sənədlərinin olması vacibdir. Tarixi göstərilən istinadlar üçün ancaq göstərilən nəşr istinad standartı tətbiq olunur, tarixi göstərilməyən istinad üçün istinad standartının sonuncu nəşri tətbiq olunur. (bütün dəyişikliklər daxil edilməklə).

EN 13617-1:2012, Yanacaq doldurma stansiyaları - 1-ci hissə: Ölçmə nasoslarının, dispenserlərin və uzaqdan nasos qurğularının tikintisi və istismarı üçün təhlükəsizlik tələbləri.

EN 14678-1:2013, LPG avadanlığı və aksesuarları - Avtomobil yanacaq doldurma məntəqələri üçün LPG avadanlığının tikintisi və icrası - 1-ci hissə: Dispenserlər

EN 14678-2:2007+A1:2012 - LPG avadanlığı və ləvazimatları - Avtomobil yanacaq doldurma məntəqələri üçün LPG avadanlığının tikintisi və icrası - 2-ci hissə; Dispenserlərdən başqa komponentlər və quraşdırma tələbləri

EN 14678-3:2013 - LPG avadanlığı və aksesuarları - Avtomobil yanacaq doldurma məntəqələri üçün LPG avadanlığının tikintisi və icrası - 3-cü hissə: Şəxsi və sənaye binalarında yanacaq doldurma qurğuları

EN ISO 16923:2018 - Təbii qaz yanacaq doldurma stansiyaları — nəqliyyat vasitələrinə yanacaq doldurmaq üçün CNG stansiyaları

EN ISO 16924:2018 - Təbii qaz yanacaq doldurma məntəqələri — nəqliyyat vasitələrinə yanacaq doldurmaq üçün LNG stansiyaları

ISO 19880-1:2020 - Qaz hidrogen, Yanacaq doldurma stansiyaları - 1-ci hissə: Ümumi tələblər

IEC 61851-1:2019, Elektrikli avtomobilin keçirici şarj sistemi - 1-ci hissə: Ümumi tələblər

EN ISO 16923:2018 - Təbii qaz yanacaq doldurma məntəqələri

3 TERMİNLƏR VƏ TƏRİFLƏR

Hazırkı standartda uyğun təyinlərlə aşağıdakı terminlər istifadə olunur.

3.1 Yanacaq doldurma məntəqəsi: Yanacaq doldurmaq üçün nəzərdə tutulmuş əmlak kompleksi

3.2 İctimai yanacaq doldurma məntəqəsi: Yerüstü nəqliyyat vasitələrinin yanacaq ilə doldurulduğu yanacaq doldurma məntəqəsi.

3.3 Avtomatik yanacaq doldurma məntəqəsi: Yanacaq doldurma proseslərini həyata keçirən, personalı olmayan yanacaq doldurma məntəqəsi

3.4 Müştəri: Öhdəlik götürmək niyyəti olan şəxs və ya qurum, yanacaq doldurma məntəqəsində mal və ya xidmət satın alanlar.

3.5 Konteyner yanacaq doldurma məntəqəsi: Qəbul etmək, yerləşdirmək üçün nəzərdə tutulmuş mühəndis struktur, müəyyən edilmiş qaydada texniki sənədlərə uyğun olaraq zavodda razılaşdırılmış ayrı-ayrı funksional bölmələrdə quraşdırılmış neft məhsullarının inventarlaşdırılması və satışı.

3.6 Çoxfunksiyalı yanacaq doldurma məntəqəsi: Ərazisində olan yanacaq doldurma məntəqəsi avtomobillərin iki və ya üç növ yanacaq ilə doldurulması. (motor benzini, dizel yanacağı və yağlar, mayeləşdirilmiş və ya sıxılmış təbii qaz, mayeləşdirilmiş karbohidrogen qazları)

Qeyd 1: Çoxfunksiyalı yanacaq doldurma məntəqələrində akkumulyator-elektrik enerjisi üçün doldurma, neft məhsullarının və maşın ehtiyat hissələrinin satışına, maşın yuma məntəqələrinin quraşdırılmasına icazə verilir.

3.7 Təcili söndürmə sistemi: Əvvəlcədən müəyyən edilmiş şərtlər pozulduqda prosesdə iştirak edən xüsusi avadanlığı təhlükəsiz vəziyyətə gətirmək məqsədi ilə sensorlar, məntiq həllediciləri və son idarəetmə elementlərindən ibarət sistem

Qeyd 1: Depressurizasiya kriogen mayələr və ya hidrogen sistemlərinin hissələri üçün istifadə edilə bilər. Sistem lazım olduqda təcrid etmək, enerjisizləşdirmək, söndürmək və ya təzyiqi azaltmaq üçün nəzərdə tutulmuşdur

3.8 Distansiya məsafəsi (ara məsafəsi): Gözlənilən hadisənin təsirini azaldacaq və kiçik insidentin daha böyük hadisəyə çevrilməsinin qarşısını alacaq təhlükə mənbəyi ilə hədəf (insan, avadanlıq və ya ətraf mühit) arasında məqbul risk səviyyəsinə qədər olan məsafə və ya minimum risklə bağlı məlumatlandırılmış məsafə.

Qeyd 1: "Geri çəkilmə məsafəsi". "Ayrılıq məsafəsi" termini həmçinin "təhlükəsiz məsafə" və ya "təhlükəsizlik məsafəsi" kimi istinad edilə bilər.

4 BİNALARIN, TİKİLİLƏRİN VƏ AVADANLIQLARIN İSTİSMARI

4.1 Çənlər.

4.1.1 Neft məhsullarının əmtəə ehtiyatlarının yerləşdirilməsi üçün nəzərdə tutulan çənlərin istismarı və təmiri normativ sənədlərə və istehsalçıların sənədlərinə uyğun olaraq həyata keçirilir.

4.1.2 Hər bir çən üçün uyğun model üzrə texniki pasport aparılır. Pasport yanacaq doldurma məntəqəsini istismar edən təşkilatın rəhbəri və ya onun səlahiyyət verdiyi şəxs tərəfindən təsdiq edilir.

4.1.3 Çox bölməli çənin hər bir bölməsi ayrıca çən üçün normativ sənədlərlə müəyyən edilmiş tələblərə tabedir.

4.1.4 Çənin dizayn və texnoloji avadanlıqları müəssisənin layihə sənədlərinə və texniki sənədlərinə uyğun olmalıdır. Çən yaxşı vəziyyətdə olmalıdır. Problemlə bir çənin və onun avadanlıqlarının istismarına icazə verilmir. Su anbarının strukturlarının və ya

texnoloji avadanlıqlarının dəyişdirilməsi və ya modernləşdirilməsi işlənilib-hazırlanmış və təsdiq edilmiş layihə sənədlərinə uyğun olaraq həyata keçirilir.

4.1.5 Çənin seriya nömrəsi, saxlanılan neft məhsulunun markası, maksimum doldurma səviyyəsi və baza hündürlüyü göstərilməklə təyin edilir. Çənin əsas hündürlüyü hər il yay dövründə, eləcə də təmir işlərindən sonra ölçülür. Ölçmənin nəticəsi yanacaq doldurma məntəqəsini istismar edən təşkilatın rəhbəri və ya onun səlahiyyət verdiyi şəxs tərəfindən təsdiq edilmiş aktla sənədləşdirilir.

4.1.6 Çənlər dövrü olaraq texniki diaqnostikadan keçir və normativ sənədlərlə müəyyən edilmiş qaydada və yanacaq doldurma məntəqəsini istismar edən təşkilatın rəhbəri, eləcə də onun səlahiyyət verdiyi şəxs tərəfindən təsdiq edilmiş planlara uyğun olaraq dövrü kalibrlənməsi aparılır. Planlaşdırılmamış kalibrləmə, çənin istismarı zamanı normativ sənədlərlə müəyyən edilmiş icazə verilən kənarlaşmadan artıq olan baza hündürlüyündə dəyişiklik aşkar edildikdə, çənlə təmir işləri başa çatdıqdan sonra aparılır ki, bu da struktur ölçüləri və ya daxili həcm dəyişməsinə səbəb olur.

4.1.7 Çənlərin hidravlik sınaqları (yeni istifadəyə verilmiş, yenidən qurulmuş, təmir işlərindən sonra) 72 saat ərzində dolu vəziyyətdə saxlanmaqla tamamilə su ilə doldurularaq və səviyyənin dayanıqlığına nəzarət etməklə aparılır. Ətraf mühitə mənfi təsir göstərməyən digər yanıcı olmayan mayelərlə hidravlik sınaqların aparılmasına, habelə hidravlik sınaqların pnevmatik ilə əvəz edilməsinə icazə verilir. Test nəticələrinə əsasən, forması, təsdiqi və saxlanması qaydası yanacaq doldurma məntəqəsini istismar edən təşkilat tərəfindən müəyyən edilmiş aktla tərtib edilir. İkiqat divarlı çənlərin divarlararası boşluğunun sızdırmazlıq sınaqları normativ sənədlərlə müəyyən edilmiş qaydada və yanacaq doldurma məntəqəsini idarə edən təşkilatın rəhbəri və ya onun səlahiyyət verdiyi şəxs tərəfindən təsdiq edilmiş planlara uyğun olaraq həyata keçirilir.

4.1.8 Çənin həddən artıq doldurulması nəticəsində yanacağın dağılmasının qarşısını almaq üçün maksimum doldurma həcmi onun tam tutumunun 95%-dən çox olmamalıdır. Həddindən artıq doldurulmanın qarşısını almaq üçün avtomatik sistemlər, o cümlədən işıq və səs siqnalları təchiz edilməlidir.

4.1.9 Yanacaq doldurma məntəqəsini istismar edən təşkilatın rəhbəri və ya onun səlahiyyət verdiyi şəxs tərəfindən təsdiq edilmiş planlara uyğun olaraq çənlər vaxtaşırı təmizlənməlidir. Bundan əlavə, çənlərdə bir qrup neft məhsulu dəyişdirilərkən, təmir zamanı, diaqnostik işləri yerinə yetirməzdən əvvəl (işçilərin və / və ya avadanlıqların çənin daxili boşluğuna daxil olmasına ehtiyac olduqda), kalibrləmə və lazım olduqda plandankənar təmizlənməyə məruz qalırlar.

4.1.10 Çənin təmizlənməsi yanacaq doldurma məntəqəsini istismar edən təşkilat və ya üçüncü şəxs tərəfindən həyata keçirilə bilər. Qaz təhlükəli işlərə dair müvafiq hazırlığı və sertifikatı olmayan işçilərin çənlərin təmizlənməsi işlərinin aparılmasına icazə verilmir. Çənlərin təmizlənməsi işləri yanacaq doldurma məntəqəsini istismar edən təşkilatın rəhbəri tərəfindən təsdiq edilmiş (ixtisaslaşdırılmış təşkilatın cəlb edilməsi ilə - razılaşdırılmış) çənlərin təmizlənməsi təlimatlarına uyğun olaraq həyata keçirilir. Təmizlənmə başa çatdıqdan sonra akt tərtib edilir, onun forması və təsdiqi və saxlanması qaydası yanacaq doldurma məntəqəsini istismar edən təşkilat tərəfindən müəyyən edilir. Aktda istifadə olunan təmizləmə üsulu, onun nəticələri, çıxarılan neft qalıqlarının miqdarı, sonrakı istifadəyə yararlı və yararsız olması barədə məlumatlar əks etdirilir. Çirklə məhsulların utilizasiyasının yeri və qaydası (onlar utilizasiya üçün təhvil verilmədikdə) müəyyən edilmiş qaydada razılaşdırılır..

4.1.11 Çənlərə texniki qulluq və təmir yanacaq doldurma məntəqəsini istismar edən təşkilatın rəhbəri və ya onun səlahiyyət verdiyi şəxs tərəfindən təsdiq edilmiş cədvəl üzrə həyata keçirilir.

4.1.12 Çən avadanlığı ən azı rübdə (3 aydan 1) bir dəfə binaların, tikililərin və avadanlıqların yoxlanış jurnalında öz əksini tapmaqla yoxlamanın nəticələri ilə profilaktik yoxlamalardan keçirilir.

4.1.13 Çənlərin havalandırma klapanları istehsalçının göstərişlərinə uyğun olaraq vaxtaşırı yoxlanılır, lakin yanacaqdoldurma məntəqəsini istismar edən təşkilat tərəfindən təsdiq edilmiş planlara əsasən ayda bir dəfədən az olmayaraq, Çənin qaz boşluğunda avtomatik və ya avtomatlaşdırılmış təzyiqlə nəzarət sistemi mövcud olduqda, tənəffüs klapanlarını altı ayda bir dəfə yoxlamağa icazə verilir. Çənlərin tənəffüs klapanları ildə ən azı iki dəfə istismar üçün yoxlanılır. Yoxlamaların vaxtı ilin yay və qış aylarında tənəffüs klapanlarının işləməsini təmin edəcək şəkildə seçilir. Tənəffüs klapanlarının işə salınması üçün texniki tələblər istehsalçının sənədləri ilə müəyyən edilir.

4.1.14 Hər növbədə (AA yanacaqdoldurma məntəqəsində yanacaqdoldurma məntəqəsini istismar edən təşkilat tərəfindən təsdiq edilmiş qrafikə uyğun olaraq) yanacaqdoldurma məntəqəsinin məsul işçiləri birləşmələrin təzyiqlisizliyini, rəngini müəyyən etmək üçün çənlərin drenaj avadanlığını və texnoloji quyularını yoxlayır. pozuntular və dağıntıların olmasını müəyyən edir.

4.1.15 Təmirin nəticələri və aradan qaldırılmış nasazlıqlar çənlərin pasportlarında (Əlavə D) və avadanlıqların təmiri jurnalında (Əlavə B) qeyd olunur.

4.1.16 Neft məhsulları çənlərə yerləşdirildikdə onların daxili məkanının atmosferi ilə əlaqə yalnız nəfəs alma klapan vasitəsilə həyata keçirilir. İstisna, ölçmə və ya nümunə götürmə əməliyyatları ilə əlaqədar çənin təzyiqinin azaldılmasıdır.

4.1.17 Çənin ölçü lyuku çənin uzununa oxu boyunca ciddi şəkildə şaquli şəkildə quraşdırılmalıdır.

4.1.18 30°-dən 45°-ə qədər bucaq altında çənin ən yaxın dibinə (divarına) doğru aşağı kəsikli (konik) drenaj boru kəməri çənin aşağı daxili generator 100 mm-dən yüksək olmayan məsafədə quraşdırılır. Drenaj boru kəmərinin layihələndirilməsində xüsusi axın bölücülərindən istifadə etməyə icazə verilir.

4.1.19 Yeraltı çənləri korroziyadan qorumaq üçün QOST 9.602-yə uyğun olaraq qoruyucu örtüklər və elektrokimyəvi mühafizə vasitələri (katodik qütbləşmə) nəzərdə tutulmuşdur. Səth Çənlərinin korroziyadan qorunması tövsiyə olunur.

4.1.20 Çox bölməli çənlərdə çənlər və ayrı-ayrı bölmələr buxar-hava sahəsinin atmosferlə əlaqəsi (qaz kəmərləri) üçün drenasiya xəttinin texnoloji boru kəmərlərinin ayrıca sistemləri ilə təchiz edilmişdir. Eyni qrup neft məhsulları olan çənlərə (bölmələrə) ümumi havalandırma klapanlı qaz boru kəmərinə istifadə etməyə icazə verilir, bu şərtlə ki, çənlərdən (bölmələrdən) ona daxil olan kranların nöqtələrində yanğınsöndürənlər quraşdırılsın. Müxtəlif qrupların neft məhsulları (motor benzini və dizel yanacağı və s.) ilə çənlərin (bölmələrin) birgə qaz boru kəmərlərinin quraşdırılmasına icazə verilmir.

4.2 Bina və tikililər

4.2.1 Yanacaqdoldurma məntəqəsinin bina və tikililərinin tərkibi layihə sənədləri ilə müəyyən edilir.

4.2.2 Yanacaqdoldurma məntəqələrində bina və tikililərin təmiri yanacaqdoldurma məntəqəsini istismar edən təşkilat tərəfindən tərtib edilmiş və təsdiq edilmiş profilaktik təmir cədvəlinə uyğun olaraq həyata keçirilir.

4.2.3 Binaların, tikililərin və avadanlıqların əsaslarının istismara verildiyi ilk iki ildə (istifadəyə verildikdən sonra) ən azı üç ayda bir dəfə yoxlama və ölçmə yolu ilə çökməməsinə nəzarət edilir. Sonrakı illərdə təməlin məskunlaşmasının monitorinqi zamanı fərdi yoxlama cədvəlinin yaradılmasına icazə verilir, lakin ildə bir dəfədən az

olmayaraq. Yeni tikilmiş yanacaqoldurma məntəqələrinin ərazisində bina və tikililərin məskunlaşmasını ölçmək üçün bir etalon quraşdırılmalıdır.

4.2.4 Çatların aşkar edilməsi və bünövrələrin dağıdılması zamanı ixtisaslaşdırılmış ekspert təşkilatı tərəfindən ekspertiza aparılır, onun tövsiyələri əsasında onları əmələ gətirən səbəblərin aradan qaldırılması üçün tədbirlər görülür.

4.2.5 Metal konstruksiyalar ildə ən azı bir dəfə, dəmir-beton isə ildə ən azı iki dəfə yoxlanılmalıdır. Bina və tikililərin konstruksiyalarında zədələr və nasazlıqlar aşkar edildikdə, ekspertiza ixtisaslaşdırılmış ekspert təşkilatları tərəfindən aparılır. Sorğunun nəticələrinə əsasən strukturların sonrakı istifadəsi üçün tədbirlər görülür.

4.2.6 Korroziyanın qarşısını almaq üçün bina və tikililərin metal konstruksiyaları illik yoxlamanın nəticələrinə əsasən, zəruri hallarda qoruyucu astarlar, boyalar və ya laklarla vaxtaşırı rənglənməlidir.

4.2.7 Yanacaqoldurma məntəqələrinin bina və tikililərinin dam örtükləri saz vəziyyətdə saxlanılmalı, vaxtaşırı yoxlanılmalı və dərhal buzdan və qardan təmizlənməlidir.

4.2.8 Yanacaqoldurma məntəqələrinin binaları layihə sənədlərinə uyğun olaraq istilik, havalandırma və kondisioner sistemləri ilə təchiz edilir.

4.2.9 İstilik və kondisioner sistemlərinin istismarı zamanı soyuq mövsümdə yanacaqoldurma məntəqəsinin binalarında daxili havanın temperaturu təmin edilməlidir: - mikroprosessor texnologiyası olan otaqlarda - 20 °C-dən 24 °C-ə qədər; - digər otaqlarda - 18 °C-dən 22 °C-ə qədər; - işçi heyətin istehsalat binalarında müvəqqəti (fasiləsiz 2 saata qədər) qalması halında - 10 °C-dən az olmamalıdır.

4.2.10 İcra baxımından ventilyasiya avadanlıqları partlayış və yanğın təhlükəsi baxımından binaların kateqoriyasına, elektrik mühərriklərinə uyğun olmalıdır.

4.2.11 İstifadəyə verilməzdən əvvəl ventilyasiya qurğuları texniki məlumat və rəqəmlərinin (formalarının) hazırlanması ilə düzəlişlərə və sınaqlara məruz qalır.

4.2.12 Təchizat ventilyasiya sistemləri partlayıcı buxarların sistemə daxil olmasını istisna edən hava qəbulunu təmin edir. Hava alma cihazları sistemə yoxlamaya və xarici obyektlərin təmizlənməsinə məruz qalır.

4.2.13 Egzoz havalandırma sistemləri maneəsiz havanın buraxılmasını təmin edir. İşlənmiş ventilyasiya sistemlərindən havanın ayrıldığı yerlərdə inventar və maddi sərvətlərin saxlanması, nəqliyyat vasitələrinin saxlanması, insanların daimi və ya müvəqqəti qalması ilə işlərin təşkiline yol verilmir.

4.2.14 İstilik, ventilyasiya və kondisioner sistemlərinin dövrü yoxlanışı, texniki xidməti və təmiri ixtisaslaşdırılmış təşkilatlar və ya yanacaqoldurma məntəqəsinin istismar edən təşkilatın mütəxəssisləri tərəfindən rəylər, avadanlıq və qurğular, qaz üçün pasportlarda qeydlər verilməklə həyata keçirilir. əlavə B-yə uyğun formada stansiya avadanlıqlarının təmiri uçotu kitabçası.

4.2.15 Yanacaqoldurma məntəqələrinin bina və tikililərinin layihə sənədlərindən kənara çıxmaları, onların fəaliyyətinə mane olan zədələnmələr, personalın təhlükəsizliyinə, təhlükəsizliyinə təsir göstərən istilik, ventilyasiya və kondisioner sistemlərinin nasazlıqları aşkar edildikdə istismar edilməsinə yol verilmir.

4.2.16 Bina və tikililərin işıqlandırılması birgə müəssisə üzrə həyata keçirilir və istismar edilir. Yeni tikilmiş yanacaqoldurma məntəqələrinin bina və qurğularının tikintisi **SP 59.13330.2016-a** uyğun olaraq həyata keçirilir.

4.3 Rabitə, təhlükəsizlik, xəbərdarlıq və videomüşahidə sistemləri

4.3.1 Rabitə, xəbərdarlıq, videomüşahidə və yanacaqdoldurma məntəqələrinin təhlükəsizlik sistemlərinin quraşdırılması layihə sənədlərinə uyğun olaraq həyata keçirilir. Sistemlərin istismarı sistemlərin istehsalçısı olan müəssisələrin sənədləri əsasında hazırlanmış əməliyyat sənədlərinə uyğun olaraq həyata keçirilir.

4.3.2 Yanacaqdoldurma məntəqəsi sabit telefon və ya radio əlaqəsi ilə təchiz edilmişdir. Yanacaqdoldurma məntəqələrinin sabit telefon rabitəsi ilə təchiz edilməsi imkanı (məqsədsizliyi) olmadıqda, dayanıqlı mobil rabitə təmin edilməlidir.

4.3.3 Yanacaqdoldurma məntəqəsinin ərazisi daxilində idarəetmə otağının binasından olan personalın müştərilərlə rabitəsini təmin etmək, habelə fəvqəladə və ya fəvqəladə hallar və evakuasiya barədə səsli bildiriş vermək üçün yanacaqdoldurma məntəqəsi səs gücləndiricilər və ya digər səs rabitə sistemləri ilə təchiz edilmişdir. .

4.3.4 Nəzarət otağının (kassa aparatlarının operatorlarının fəaliyyət zonasında) və müştərilərə xidmət göstərən binaların (binaların) binasında (binalarında) (ərzaq və sənaye malları mağazaları, kafelər, texniki xidmət və avtoyuma məntəqələri), habelə yanacaqdoldurma məntəqələrinin ərazisində olduğu kimi, yerləşdiyi ərazilərdə də yanacaq paylayıcıları və neft məhsulları üçün çənlər videoçəkiliş sistemi ilə videomüşahidə ilə təchiz edilməlidir. Videoarxivin saxlanma müddəti yanacaqdoldurma məntəqəsinin istismar edən təşkilat tərəfindən müəyyən edilir. Hərəkət sensoru signalı ilə işə salınan videoyazı sistemini idarə etməyə icazə verilir.

4.4 Konteyner doldurma stansiyalarının istismar xüsusiyyətləri

4.4.1 Qazdoldurma məntəqəsinin istismarı müəssisənin - yanacaqdoldurma məntəqəsinin istehsalçısının sənədləri əsasında hazırlanmış istismar sənədlərinə və bu standartda uyğun həyata keçirilməlidir.

4.4.2 Qaz doldurma məntəqəsinin yerləşdirilməsi layihə sənədlərinə uyğun olaraq həyata keçirilir.

4.4.3 Yanacaqdoldurma stansiyaları neft məhsulları və onların buxarlarının təsirinə davamlı, bərk yanmayan örtüyə malik olan yerlərdə quraşdırılır. Qaz doldurma stansiyalarının təşkili və yerləşdirilməsi SP 156.13130.2014-ə uyğun olaraq həyata keçirilir.

4.4.4 Enerji verilə bilən bütün metal cərəyan keçirməyən hissələrin torpaqlanması Qaydalara [2] uyğun olaraq həyata keçirilməlidir. __

4.4.5 Yanacaq paylayıcıları (RTO) SP 52.13330.2016-a uyğun olaraq saytın işıqlandırılması ilə 4 m-ə qədər məsafədən oxuma cihazlarından məlumatların saxlanması, nəzarəti və nəzərdən keçirilməsi üçün pulsuz girişin təmin edilməsi nəzərə alınmaqla yerləşdirilir. Yanacaq paylayıcısının dəqiqlik göstəriciləri texnoloji dağılmalar üçün mövcud normativ sənədlərə uyğun olaraq yoxlanılır. Dəqiqlik göstəriciləri yanacaq paylayıcı növünün təsvirində göstərilən dəyərlərə uyğun gəlmirsə, neft məhsullarının buraxılmasına icazə verilmir.

4.4.6 Yanacaq paylayıcıdan yerli idarəetmə ilə istifadə etməyə icazə verilir. Bu halda qazdoldurma məntəqəsində daimi iş yeri olan operator otağının binasının (aqrəqatının, modulunun, konteynerinin) olmamasına yol verilir. İşçilər təşkilatın inzibati və ya inzibati binalarında yerləşdirilməli və ərazisində qazdoldurma məntəqəsinin yerləşdiyi obyektin sanitariya qovşağından istifadə etmək imkanına malik olmalıdırlar. Obyektin istismarına nəzarət uzaqdan həyata keçirilir .

4.4.7 Qaz doldurma məntəqəsinin işinin gecə-gündüz təşkili zamanı işə başlamazdan əvvəl aşağıdakılar lazımdır: - yanacaqdoldurma məntəqəsinin texnoloji avadanlıqlarını istismara uyğun olaraq istismara hazırlamaq sənədlər - yanğınsöndürmə vasitələrinin və yanğınsöndürmə vasitələrinin mövcudluğunu və istifadəyə hazırlığını yoxlamaq; - boru kəmərlərinin və yanacaq paylayıcısının (MRK) birləşmələrinin sıxlığını vizual yoxlamaq, nasazlıqlar aşkar edildikdə (neft məhsullarının sızması da daxil olmaqla), problemləri aradan qaldırın (müvafiq ixtisaslarınız varsa, özünüz); alətlər,

qurğular və ehtiyat hissələri və ya xidmət təşkilatının köməyi ilə). Neft məhsulları sızan yanacaq doldurma məntəqələrinin istismarı qadağandır; - neft məhsullarının və içindəki avadanlığın yerləşdirilməsi üçün konteynerin gövdəsinin torpaqlanmasının yararlılığını vizual yoxlamaq; - neft məhsullarının yerləşdirilməsi üçün qabın daxilində və ətrafında boş əşyaların, quru otların və yarpaqların, kağızların, yağlı cır-cınağın və s. olmaması üçün vizual olaraq yoxlayın. İş vaxtı bitdikdən sonra enerji təchizatını söndürmək lazımdır. bütün yanacaq doldurma məntəqəsinin.

4.4.8 Neft məhsullarının çənə axıdılması qazdoldurma məntəqəsinin avadanlıqlarından ötürücü nasos və drenaj muftası vasitəsilə həyata keçirilir. İcazəli deyildir, izinli deyildir, qadağandır: - yanacaq doldurma məntəqələrinin çənlərinin doldurulması üçün AC nasosunun istifadəsi; - siyirtmələrin və boru kəmərlərinin boş birləşməsində, neft məhsullarının sızması halında neft məhsullarının qəbulu;

4.4.9 Qazdoldurma məntəqəsinin vaqonu və boru kəmərləri dövrü hidravlik və ya pnevmatik (inert qaz) sızma sınaqlarına məruz qalır, həmçinin qaz doldurma məntəqəsi üçün istismar sənədlərinə uyğun olaraq təmizlənir.

4.5 Yanacaq doldurma məntəqələrinin işinin xüsusiyyətləri

4.5.1 Nəqliyyat vasitələrinə yanacaq doldurmaqla yanaşı, qablaşdırılmış neft məhsullarının, avtomobil aksesuarlarının və ehtiyat hissələrinin, qida və sənaye məhsullarının satışının, nəqliyyat vasitələrinə, sürücülərə və sənişinlərə xidmət göstərilməsi xidmətlərinin göstərilməsinin yanacaq doldurma məntəqələri kimi təsnif edildiyi yanacaq doldurma məntəqələri. Ərzaq və sənaye mallarının satışı və yanacaq doldurma məntəqələrində xidmətlərin göstərilməsi Azərbaycan respublikasının qanunvericiliyinə uyğun olaraq, o cümlədən ticarət sahəsində həyata keçirilir.

4.5.2 Yanacaq doldurma məntəqələrində quraşdırılmış ticarət və soyuducu avadanlıqlar həmişə saz vəziyyətdə olmalı və vaxtında xidmət göstərməlidir. Bütün avadanlıqların texniki sənədləri (pasport, istismar kitabçası) olmalıdır. Avadanlıq istehsalçıların təlimatlarına uyğun olaraq idarə olunur. Natamam və ya az sayda avadanlığın istismarına icazə verilmir.

4.5.3 Sanitarizasiya, sökülmə, təmizləmə və yuyulma və təmir avadanlığının enerji mənbələrindən ayrılmasından, hərəkət edən və fırlanan hissələrin tamamilə dayandırılmasından, istilik avadanlığı isə - qızdırılan səthlər tam soyuduqdan sonra aparılır. Avadanlıqları təmir etməzdən əvvəl, iş salma (söndürmə) cihazlarında "Açmayın - insanlar işləyir!" yazısı olan bir plakat yerləşdirilir.

4.5.4 Mağaza və kafe vasitəsilə satılan əmtəə ehtiyatlarının yerləşdirilməsi sanitariya-gigiyenik norma və qaydaların tələblərinə uyğun olaraq yanacaq doldurma məntəqəsində həyata keçirilir.

4.5.5 Ərzaq və sənaye mallarının əmtəə ehtiyatlarını yerləşdirərkən aşağıdakı qaydalara əməl edilməlidir:

- qablaşdırmada göstərilən işıqlandırma, temperatur və rütubət rejiminə riayət edilməsi;

- ərzaq və sənaye mallarının raflarda və altlıqlarda ayrıca saxlanması; - tədarükçüyə qaytarılmalı və ya silinməli malların və satış üçün nəzərdə tutulmuş malların ayrıca saxlanması;

- dayaq konstruksiyalarının təhlükəsizliyinin təmin edilməsi: rafların dövrü yoxlanılması və sınaqları, rəfdə bir rəf və bütövlükdə rəf üçün maksimum yük götürmə qabiliyyəti haqqında məlumatın göstərilməsi, rəf konstruksiyalarının düşməsinin, dağılmasının qarşısını almaq üçün texniki tədbirlər, qeyri-zavod dizaynı rafların istifadəsi;

- malların tavandan, yanğın detektorlarından və istilik cihazlarından 50 sm-dən çox olmayan məsafədə yerləşdirilməsi;

- yanğın və mühafizə siqnalizasiya sisteminin istismara yararlılığı və iş vəziyyəti;

- anbarların fəaliyyəti üçün gigiyenik tələblərə riayət edilməsi: mütəmadi olaraq dezinfeksiya, dezinseksiya və deratizasiya, saxlama yerlərinin və avadanlıqlarının müəyyən edilmiş qrafiklərə uyğun yuyulması, zibilin, qablaşdırma materialının və saxlama müddəti ötmüş malların xüsusi ayrılmış yerlərdə yerləşdirilməsi.

4.5.6 İstifadə müddəti bitmiş malların satışına yol verilmir.

4.5.7 Yanacaq doldurma məntəqələrində işə xidmətlərini təşkil edərkən, GOST 31984, işə xidmətlərinin göstərilməsi qaydaları [5] rəhbər tutulmalıdır.

4.5.8 Nəqliyyat vasitələrinə texniki xidmət üçün bina və qurğuların istismarı zamanı Tikinti Məcəlləsinin [6] müddəalarını rəhbər tutmaq lazımdır. Yanacaq doldurma məntəqələri xidmətlərin göstərilməsi zamanı istifadə olunan materialların və ləvazimatların yığılması və utilizasiyası ilə bağlı qanunla müəyyən edilmiş qaydalara riayət etməlidir.

4.6 ÖZÜNƏ XİDMƏT ZONALARININ VƏ AVTOMATİK (OPERATORSUZ) YANACAQ DOLDURMA MƏNTƏQƏLƏRİNİN İŞİNİN XÜSUSİYYƏTLƏRİ

4.6.1 Özünə xidmət zonası - yanacaq doldurma məntəqələrinin (o cümlədən AAZS daxil olmaqla) ərazisində müştərilərin yanacaq doldurma və digər avadanlıqlardan təkbaşına istifadə etdiyi zonalar.

4.6.2 YDM-nin istismarı neft məhsullarının avtomatlaşdırılmış rejimdə satışı üzrə texnoloji əməliyyatların yerinə yetirilməsini nəzərdə tutur ki, bu da ödəniş terminalları vasitəsilə neft məhsullarının dəyərini ödədikdən sonra avtonəqliyyat vasitələrinin sürücüləri tərəfindən müstəqil yanacaq doldurma əməliyyatlarının həyata keçirilməsini nəzərdə tutur.

4.6.3 AFS ikitərəfli rabitə ilə rəqəmsal kanal vasitəsilə idarəetmə otağından uzaqdan və gecə-gündüz idarə olunur. Bundan əlavə, AAZS-nin işinin idarə edilməsi ikitərəfli səsli rabitə və videomüşahidə vasitələrinin mövcudluğu ilə təmin edilməlidir. AYDM-nin idarəetmə sisteminin cihazı layihə sənədlərinə uyğun olaraq həyata keçirilir və onun istismarı müəssisənin - sistemin istehsalçısının sənədləri əsasında hazırlanmış əməliyyat sənədlərinə uyğun olaraq həyata keçirilməlidir.

4.6.4 AZS-də gözə çarpan yerdə avtonəqliyyat vasitələrinin sürücülərinə yanacaq doldurma qaydaları, ödəniş terminallarından istifadə, doldurma avadanlığının istismarı və zəruri təhlükəsizlik tədbirləri haqqında məlumat, habelə neft məhsulları üçün mövcud pasportların surətləri; nəzərə çarpan yerə qoyulmalıdır. Dispetçer nəqliyyat vasitələrinin sürücüləri tərəfindən bu qaydalara riayət olunmasına və onların pozuntularının qarşısının alınmasına gecə-gündüz nəzarəti təmin etməlidir.

4.6.5 Neft məhsulları ilə birbaşa yanacaq doldurma ilə bağlı olmayan əsas özünəxidmət xidmətlərinə aşağıdakılar daxildir: - avtoyuma xidməti; - satış maşını; - cərimələrin və digər xidmətlərin ödənilməsi üçün özünəxidmət terminalı; - avtomobilin salonunu təmizləmək üçün tozsoran; - yuyucu anbarına su (yuyucu maye) doldurmaq üçün cihaz; - Təkərlərin şişməsi üçün kompressor. AA yanacaq doldurma məntəqələri Rusiya Federasiyasının qanunvericiliyinə tabe ola bilər.

4.6.6 Özünə xidmət avtoyuma məntəqələrinin istismarı uyğun olaraq həyata keçirilir

4.6.7 Avtomat və özünəxidmət terminalı istehsalçının tələblərinə uyğun olaraq quraşdırılır.

4.6.8 Təkər şişirmə kompressorunun işləməsi zamanı sistemdə hava təzyiqi daim saxlanılmalıdır. Qüsurlu manometrlər dəyişdirilməlidir.

4.6.9 Özünə xidmət avadanlığından istifadə müştərilər tərəfindən qaydalara uyğun həyata keçirilir, bu barədə məlumat birbaşa xidmət avadanlığının quraşdırılması yerlərində yerləşən məlumat lövhələrində (stendlər, lövhələr, rəqəmsal displeylər və s.) verilir. başqa növləri xidmət, müvafiq yanacaq doldurma məntəqəsinin işçiləri (AAZS-də - AAZS-nin dispetçeri) özünə xidmət sahəsində müştərinin avadanlıqdan istifadə üçün müəyyən edilmiş qaydalara əməl etməsinə nəzarət etməlidir.

4.6.10 AZS avadanlıqlarının və onların məsafədən idarəetmə sistemlərinin, digər özünə xidmət xidmətlərinin avadanlıqlarının istismarı, dövrü yoxlanışı, texniki xidməti və təmiri istehsalçının sənədləri əsasında hazırlanmış layihə sənədlərinə və istismar sənədlərinə uyğun olaraq həyata keçirilməlidir, əgər zəruri - ixtisaslaşmış xidmət təşkilatlarının cəlb edilməsi ilə. Görülən işlərin nəticələri əlavə B-yə uyğun formada avadanlıqların pasportlarında və yanacaq doldurma məntəqəsi avadanlıqlarının təmiri reyestrində əks etdirilir.

4.7 Yanacaq doldurma məntəqəsinin payız-qış mövsümündə istismara hazırlığı və istismarı

4.7.1 Payız-qış mövsümündə yanacaq doldurma məntəqələrinin fasiləsiz işləməsini təmin etmək üçün onun başlamazdan əvvəl yanacaq doldurma məntəqəsində aşağıdakı əsas işlər vaxtında aparılmalıdır:

- binaların istilik, havalandırma və kondisioner sistemlərinin, yağlı istilik sistemlərinin təmiri, sınaqdan keçirilməsi və hazırlanması;

- su təchizatı sistemlərinin, yanğın çənlərinin və hidrantların quyularının izolyasiyası; - (ətraf mühitin temperaturu 5°C -dən aşağı düşdükdə) hava köpüklü yanğınsöndürmə vasitələrinin saxlandığı yerdə "Yanğınsöndürənlər burada yerləşir" yazısı ilə məlumat lövhəsi yerləşdirilməklə qızdırılan binalara köçürülməsi;

- yanğınsöndürmə məqsədi ilə qumun qurudulması və onunla qum qutularının doldurulması, yanğın yorğanının vəziyyətinin yoxlanılması, qurudulması və ayrılmış saxlama yerinə qoyulması;

- drenaj sistemlərinin və təmizləyici qurğuların hazırlanması; - binaların qapı və pəncərə açılışlarının izolyasiyası (lazım olduqda);

- neft məhsullarının çeşidinin mövsümi dəyişdirilməsi;

- qar yağması və buzlanma zamanı ərazinin təmizlənməsi üçün inventarın hazırlanması, buzlanma zamanı səpilmə yerləri və ya giriş yolları üçün buzlanmaya qarşı vasitə (quru qum) ehtiyatının yaradılması;

- çənlərdən kommersiya sularının çıxarılması (əgər varsa);

- mövsümün dəyişməsi zamanı yanacaq doldurma məntəqələrinin avadanlıqlarına istehsalçıların tövsiyələrinə uyğun texniki qulluq.

4.7.2 Qış dövrünün başlaması ilə siz:

- binanın istilik və yağ isitmə sistemlərinin istismara verilməsi, kondisioner sistemlərinin payız-qış iş rejiminə keçirilməsi;

- yanacaq doldurma məntəqələrinin konstruksiyalarından, avadanlıqlarından və meydançalarından qarın və buzlaqların vaxtında təmizlənməsini, buz əmələ gələn zaman meydançaların və giriş yollarının buzdan təmizləyici (qum) ilə səpilməsini təmin etsinlər.

4.7.3 Qış dövrünün sonunda aşağıdakılar lazımdır:

- yanacaq doldurma məntəqələrinin ərazisinin və giriş yollarının ərimiş su ilə basmasının qarşısını almaq üçün tədbirlər görsün;

- torpağa basdırılmış çənlərin üzməsi və ya deformasiyaya uğramasının qarşısını almaq üçün tədbirlər görməlidir ki, bunun üçün çənlərdə neft məhsullarının səviyyəsini mümkün olan ən yüksək səviyyədə dolduracaq və saxlamalıdır. Kifayət qədər miqdarda neft məhsulları olmadıqda, anbarın su ilə doldurulmasına icazə verilir.

Məcburi istismardan çıxarma; - daşqınlar başlamazdan əvvəl suyun daxil olmasını və onlardan neft məhsullarının sızmasını istisna edən çənlərin etibarlı möhürlənməsini təmin etmək;

- sənaye və leysan kanalizasiyasının bütün quyu və çuxurlarını zibil və buzdan təmizləmək;

- su təchizatı şəbəkəsinin quyularının və yanğın hidrantlarının izolyasiyasını çıxarın; - sabit müsbət ətraf mühit temperaturunda yağ isitmə sistemlərini söndürün;

- istilik və kondisioner sistemlərinin yaz-yay iş rejiminə keçirilməsi;

- çənlərin yanğın qoruyucularına və tənəffüs klapanlarına texniki xidmət göstərmək; - yay yerlərində yanğınsöndürənlər quraşdırmaq;

- zəruri hallarda bina və tikililərin, yanacaq doldurma məntəqələrinin avadanlıqlarının rənglənməsini həyata keçirmək, yol cizgilərinin bərpasını (tətbiq edilməsini) təmin etmək;

- mövsüm dəyişdirilərkən yanacaq doldurma məntəqəsinin avadanlığına istehsalçıların tövsiyələrinə uyğun texniki xidmət göstərilməsi.

5. TULLANTILARIN İDARƏ EDİLMƏSİ

5.1 Yanacaq doldurma məntəqələrində tullantıların idarə edilməsinə cavabdeh olan işçi yanacaq doldurma məntəqəsini istismar edən təşkilatın rəhbəri tərəfindən təyin edilir.

5.2 Yanacaq doldurma məntəqəsinin ərazisində tullantıların müvəqqəti yığılması üçün xüsusi ayrılmış yerlərdən kənarında sənaye tullantılarının, bərk məişət tullantılarının, tikinti tullantılarının, quru otların və tökülmüş yarpaqların olmasına icazə verilmir.

5.3 Yanacaq doldurma məntəqəsinin ərazisində tullantıların müvəqqəti yığılması yerləri, habelə onların icazə verilən həcmələri (miqdarları) layihə və normativ sənədlərlə müəyyən edilir və tələblərə uyğun olaraq müəyyən edilmiş tullantıların əmələ gəlməsi normaları və onların atılması limitləri əsasında müəyyən edilir. Federal Qanunun [10].

5.4 Tullantıların neft məhsullarının, çirkab su təmizləyici qurğulardan lilin, istifadə edilmiş filtr elementlərinin və bərk məişət tullantılarının çıxarılması qanunla müəyyən edilmiş qaydada həyata keçirilir.

5.5 Bərk məişət tullantılarının yığılması su keçirməyən örtüklü sahəyə qoyulmuş, sıx bağlanan qapaqlı qablarda aparılmalıdır. Tullantıların yığılması onların tullantıların növləri, bircinsli tullantıların qrupları (seçmə yığılması) üzrə ayrıca saxlanması yolu ilə həyata keçirilə bilər. Bərk məişət tullantılarının toplanması və yığılması təşkil edilərkən toplanmanı təşkil edilən qruplar üzrə tullantıların ayrıca çıxarılması təmin edilməlidir.

6 ƏMƏYİN TƏHLÜKƏSİZLİYİNİ TƏMİN ETMƏK ÜÇÜN TƏDBİRLƏR

6.1 Yanacaq doldurma məntəqələrinin binalarının, tikililərinin və avadanlıqlarının təhlükəsiz istismarı əməyin mühafizəsi qanunvericiliyinin tələblərinə əməl olunması və istehsalat fəaliyyətinin düzgün təşkili ilə təmin edilir.

6.2 Əməyin mühafizəsinin düzgün təşkili üçün məsuliyyət ümumilikdə yanacaq doldurma məntəqəsini istismar edən təşkilatın rəhbərinin üzərinə düşür, yanacaq doldurma məntəqəsində əməyin təhlükəsizliyinin təmin edilməsinə bilavasitə yanacaq doldurma məntəqəsinin rəisi cavabdehdir.

6.3 Yanacaqdoldurma məntəqələrində əməyin təhlükəsizliyini təmin etmək üçün işlərin təşkili zamanı neft məhsullarının təhlükəli xüsusiyyətləri nəzərə alınmalıdır: uçuculuq, toksiklik, elektricləşmə qabiliyyəti, partlayış və yanğın təhlükəsi.

6.4 Yanacaqdoldurma məntəqəsi işçilərinin zərərli və (və ya) təhlükəli istehsal amillərinə mümkün məruz qalması ilə bağlı işləri təşkil edərkən işəgötürən onların aradan qaldırılması və ya müvafiq normativ hüquqi aktların tələbləri ilə müəyyən edilmiş icazə verilən təsir səviyyəsinə endirilməsi üçün tədbirlər görməyə borcludur.

6.5 Yanacaqdoldurma məntəqəsini idarə edən təşkilatın rəhbəri Azərbaycan Respublikasının Əmək Məcəlləsinə uyğun olaraq işçilərin ilkin (işlədikdə) və dövrü (iş dövründə) tibbi müayinələrini təşkil edir [15].

Bu yoxlamalar yanacaqdoldurma məntəqələrində aparılarkən, ağır dərəcəli, zərərli və təhlükəli iş şəraiti nəzərə alınmalıdır. Eyni zamanda, ağır işlərdə, zərərli və təhlükəli işlərdə ümumi məhdudiyyətləri nəzərə almaq lazımdır.

Azərbaycan Respublikasının Əmək Məcəlləsinə uyğun olaraq qadınların və on səkkiz yaşına çatmamış şəxslərin işləməsini qadağan edən əmək kodeksi()

6.6 Yanacaqdoldurma məntəqələrində işə daxil olan bütün işçilərə giriş brifinqindən, işin yerinə yetirilməsi üçün təhlükəsiz üsul və üsullar öyrədilməsi, iş yerində ilkin brifinq, təcrübə keçdikdən və əməyin mühafizəsi üzrə biliklərin yoxlanılmasından sonra müstəqil işləməyə icazə verilir.

Bir yanacaqdoldurma məntəqəsindən digərinə köçürülənlərə iş yerində ilkin brifinqdən keçdikdən sonra müstəqil işləməyə icazə verilir.

6.7 İşçi xüsusi icazənin və ya iş icazəsinin verilməsini nəzərdə tutan birdəfəlik işi yerinə yetirməzdən əvvəl yanacaqdoldurma məntəqəsinin rəhbəri məqsədyönlü təlimatlandırma keçirməlidir.

6.8 Müstəqil işə buraxılan bütün yanacaqdoldurma məntəqələrinin işçiləri əməyin mühafizəsi qaydaları, o cümlədən biliklərin dərinləşdirilməsi və möhkəmləndirilməsi məqsədilə yanğınsöndürmə texnikası, qoruyucu vasitələrdən istifadə qaydalarına dair yenidən təlimatlandırılır.

Yanacaqdoldurma məntəqəsinin işçiləri üçün təkrar təlimatlandırma hər rüb keçirilir.

6.9 Yanacaqdoldurma məntəqəsinin işçiləri əməyin mühafizəsi və təhlükəsiz iş üzrə müəyyən edilmiş qaydada təsdiq edilmiş təlimatlarla təmin edilməlidir.

Təlimatlar əməyin mühafizəsi sahəsində qanunvericiliyin, normativ hüquqi aktların və normativ sənədlərin, əməyin mühafizəsi üzrə standart təlimatların, istismar və təmir sənədlərinin tələbləri əsasında həm fərdi peşələr, həm də müəyyən iş növləri üçün hazırlanır.

6.10 Bütün yanacaqdoldurma məntəqələrinin işçiləri öz vəzifələri daxilində təlimatları, əməyin mühafizəsi və yanğın təhlükəsizliyi qaydalarını bilməli və onlara əməl etməlidirlər.

6.11 Yanacaqdoldurma məntəqəsinin işçiləri avadanlıqların, mexanizmlərin, qurğuların və alətlərin pozulması və nasazlığını, neft məhsulu və buxar sızması, qayda və təlimatların pozulmasını aşkar etdikdə bu barədə yanacaqdoldurma məntəqəsinin rəhbərliyinə məlumat verməli, habelə yol verilən və mümkün tədbirlər görməlidirlər.

6.12 Yanacaqdoldurma məntəqəsinin işçiləri müəyyən edilmiş standartlara [18] və müəyyən edilmiş qaydada [19] uyğun olaraq fərdi qoruyucu vasitələr, xüsusi geyimlər, xüsusi ayaqqabılar və s., zəruri hallarda isə xüsusi qurğularla təmin edilməlidir. AS-yə qaldırma ilə bağlı işlərin görülməsi halında, işçilər əlavə olaraq hündürlükdən yıxılmağa qarşı mühafizə vasitələri ilə təmin edilməlidir. Görmə qabiliyyəti zəif olan işçilərə korreksiyaedici linzalı qoruyucu eynək verilə bilər.

6.13 Yanacaqdoldurma məntəqəsində işləyərkən hər bir işçi aşağıdakıları etməlidir:

- təhlükəli və zərərli istehsal amillərinin, çirklənmənin və birbaşa inzibati və mühəndis-texniki üsullarla idarə oluna bilməyən xüsusi temperatur şəraitinin təsirini azaltmaq üçün iş yerində xüsusi geyim, xüsusi ayaqqabı və şəxsi qoruyucu vasitələrdən istifadə etmək;

- yanmayan materiallardan hazırlanmış bu məqsədlə quraşdırılmış dolablarda asılmış kombinezonları saxlamaq. İstilik cihazlarının və istilik boru kəmərlərinin yaxınlığında kombinezonların, yağlanmış cır-cındırların, yanar materialların saxlanması, habelə paltarların qurudulmasına icazə verilmir.

İstilik cihazlarında;

- istifadə qaydalarına uyğun olaraq FMV-ləri tətbiq etmək, saxlamaq və saxlamaq, ehtiva etmək

onları lazımi sanitariya şəraitdə və vaxtında emal üçün təhvil vermək;

- istifadə etməzdən əvvəl FMV-ni yoxlayın;

- vəziyyəti funksional təyinatına uyğun olmayan FMV-lərdən istifadə etməyin;

nasaz FMV, habelə köhnəlmə (istifadə, istismar) müddəti başa çatmış FMV;

- hər hansı bir FMV nasazlığı barədə dərhal rəhbərlərinə məlumat verin.

6.14 Yanacaq doldurma məntəqələrində istifadə olunan elektrik şokundan qorunma vasitələri Təlimata uyğun olaraq dövrü sınaqlardan keçirilir. Qüsurlu (və ya sınaqdan keçməmiş) qoruyucu vasitələrdən istifadə etməyə icazə verilmir.

6.15 Yanacaq doldurma məntəqələrinin bütün işçiləri qəza qurbanlarına ilkin tibbi yardımın göstərilməsinə dair təlim keçməlidirlər. Yanacaq doldurma məntəqəsində ilk yardım üçün dərman dəsti olan ilk yardım dəsti olmalıdır.

6.16 Bədbəxt hadisələrin, habelə əməyin mühafizəsi qaydalarının pozulmasının araşdırılması və uçotu Azərbaycan Respublikası Əmək Məcəlləsində müəyyən edilmiş qaydada, səbəblərin müəyyən edilməsi və onların qarşısının alınması üçün tədbirlərin görülməsi ilə həyata keçirilir.

7 NEFT MƏHSULLARI İLƏ İŞLƏYƏRKƏN FÖVQƏLADƏ HALLAR ZAMANI FƏALİYYƏT

7.1 Neft məhsulları ilə işləyərkən yarana biləcək ən ümumi fəvqəladə hallara aşağıdakılar daxildir:

- avtonəqliyyat vasitələrinə dispenserlə yanacaq doldurarkən neft məhsullarının dağılması;

- AC boşaldılması zamanı neft məhsullarının dağılması;

- müxtəlif markalı neft məhsullarının çəndə qarışdırılması.

7.2 Neft məhsullarının dağılması halında (avtomobilləri yanacaq dispenserində yanacaq doldurarkən 10 litrə qədər və AS boşaldarkən 50 litrə qədər) aşağıdakılar edilməlidir:

- nəqliyyat vasitələrinə yanacaq doldurulması zamanı dağılma baş verdikdə, dispenserdən buraxılışı dayandırın;

- AS-dən neftin boşaldılması zamanı dağılma baş verdikdə, AS bölməsindəki alt klapanın dərhal bağlanmasını təmin etmək üçün tədbirlər görmək;

- neft məhsullarının buxarlarının mümkün paylanması zonasında alovlanma mənbələrinin yaranmasının qarşısını almaq;

- yanacaq yerinin sahəsinin artmasının və neft məhsulunun fırtına drenajlarına daxil olmasının qarşısını almaq üçün boğazın sərhədindən başlayaraq qum və ya digər sorbentdən istifadə edərək dağılmış neft məhsulunu toplamaq;

- çirklənmiş qumu toplayın və müvəqqəti yığılması üçün konteynerə qoyun

7.3 Neft məhsullarının dağılması halında yanacaq doldurma məntəqələrində qəza və yanğınların lokallaşdırılması və ləğvi üçün təsdiq edilmiş plana uyğun olaraq hərəkət etmək lazımdır, o cümlədən:

- neft məhsullarının tədarükünü dayandırmaq və yanacaqdoldurma məntəqəsini bağlamaq;
 - yanacaqdoldurma məntəqəsinin ərazisinə girişi dayandırmaq, yanacaqdoldurma məntəqəsinin ərazisində yerləşən insanları evakuasiya etmək;
 - yanacaq paylayıcısını enerjisizləşdirin;
 - mümkün alovlanma mənbələrinin qarşısını almaq, neft sızıntısı ilə həmsərhəd olan ərazidən tez alışıqan eşyaları çıxarmaq;
 - neft məhsulunun bütün əraziyə daha da yayılmasının qarşısını almaq üçün boğazın yerini təcili olaraq qumla (sorbentlə) doldurmaq;
 - qum baryerləri yaratmaqla neft məhsullarının kanalizasiya barmaqlıqlarına axmasının qarşısını almaq;
 - ilkin yanğınsöndürmə vasitələrini hazır vəziyyətdə saxlayın
- yanacaqdoldurma məntəqəsinin ərazisində yerləşən nəqliyyat vasitələrinin sürücülərinə neft dağılmasından 20 m-dən yaxın məsafədə mühərriklərin işə salınmasının yolverilməzliyi barədə xəbərdarlıq etmək. Mümkünsə və təhlükəsizdirsə, sürücülərlə birlikdə nəqliyyat vasitələrini bu zonadan əl ilə çıxarın;
- dağılmış neft məhsullarının yanğın təhlükəsi yarandıqda, bu barədə Fövqəladə Hallar Nazirliyinə məlumat versin.

7.4 Yanacaqdoldurma məntəqəsinin işi yalnız dağılmanın nəticələri tam aradan qaldırıldıqdan sonra və dağılma yanacaqdoldurma məntəqəsinin və ya AC-nin texnoloji avadanlığının nasazlığı ilə bağlı olduqda, yalnız dağılmanın səbəbləri aradan qaldırıldıqdan sonra bərpa edilir. aradan qaldırıldı.

7.5 İki çeşiddə neft məhsullarının bir çənə axılması (qarışdırılması) zamanı belə çəndən neft məhsullarının satışı dərhal dayandırılmalı və müvafiq paylama məntəqələri bağlanmalıdır.

yanacaq dispenserində kranlar, məlumat lövhələri yerləşdirilir.

7.6 Neft məhsullarının keyfiyyətinin bərpası tədbirləri neft məhsullarının tədarükü müəssisələrində neft məhsullarının keyfiyyətinin monitorinqi və qorunmasının təmin edilməsi sahəsində normativ sənədlərə uyğun olaraq həyata keçirilir.

8 TƏHLÜKƏSİZLİYİN MÜHAFİZƏSİ

8.1 Yanacaqdoldurma məntəqəsini istismar edən təşkilat, işçilərin və müştərilərin həyat və sağlamlığının mühafizəsini və təhlükəsizliyini təmin etmək üçün yanacaqdoldurma məntəqəsinin işçi heyətinə təlimatlar hazırlayır və onlara məlumat verir.

8.2 Yanacaqdoldurma məntəqələrinin mühafizəsi ixtisaslaşdırılmış bölmələrin qüvvələri (özəl mühafizə şirkətləri, idarədən kənar mühafizə və s.) tərəfindən həyata keçirilirsə, yanacaqdoldurma məntəqəsini istismar edən təşkilatın rəhbərliyi ilə yanacaqdoldurma məntəqəsini mühafizə edən xüsusi bölmələr arasında; mühafizə işçilərinin təlimatları razılaşdırılmalı, burada onların məsuliyyətləri ətraflı şəkildə göstərilməlidir.

8.3 Yanacaqdoldurma məntəqəsinin xidməti ərazisinə icazəsiz şəxslərin buraxılması qadağandır. Yanacaqdoldurma məntəqəsi müştərilərinin özlərinə zərər verə biləcəyi və ya başqalarına təhlükə yarada biləcəyi avadanlıq və qurğulara çıxışı olmamalıdır. Yanacaqdoldurma məntəqəsinin ərazisində müştərilərin və yoxlamaya gələn şəxslərin (YDM əməkdaşlarının müşayiəti olmadan) çənlərin, anbarların və kommunal otaqlar, texniki və mühəndis kommunikasiyaları yerlərində sərbəst hərəkətinə icazə verilmir.

Belə halların olmaması üçün müştərilərə girişin qadağan edilməsi haqqında müvafiq işarələrlə (göstəricilərlə) məlumat verilməlidir.

8.4 Yanacaqdoldurma məntəqəsinin gecə-gündüz işləməsində iş vaxtından kənar da yanacaqdoldurma məntəqəsinin binalarına icazəsiz girişin qarşısının alınması

mühafizə siqnalizasiyasının tətbiqi ilə təmin edilir. Nağd pulla kabinetlər (seyflər) üçün gecə-gündüz mühafizə siqnalizasiyası vermək mümkündür.

Mühafizə siqnalizasiya sisteminin istismarı onu quraşdıran şirkətin göstərişlərinə uyğun olaraq həyata keçirilir. Mühafizə siqnalizasiya sisteminin texniki xidməti və təmiri ixtisaslaşmış təşkilat tərəfindən həyata keçirilir.

8.5 Təhlükəsizliyi təmin etmək məqsədi ilə yanacaqdoldurma məntəqələri proqramlaşdırıla bilən açılış gecikməsi ilə olan(seyflər) kassa dolab ilə təchiz oluna bilər. Giriş qapıları uzaqdan aktivləşdirilə bilən açılış blokerləri ilə təchiz oluna bilər. Şüşə pəncərələr və vitrinlər zərbəyə davamlı dizaynda təmin edilə bilər.

8.6 Yanacaqdoldurma məntəqəsində xuliqanlıq hərəkətləri və təhlükə barədə həyəcan siqnalı vermək üçün yerli hüquq-mühafizə orqanlarının idarəetmə məntəqəsinin binasında (binasında) (kassa iş zonasında) mühafizə pultunda həyəcan düymələri yerləşdirilməlidir.

8.7 Terror aktı təhlükəsi yarandıqda (telefonla xəbərdarlıq edilir, yanacaqdoldurma məntəqəsinin ərazisində şübhəli sahibsiz əşyaların aşkarlanması və s.) yanacaqdoldurma məntəqəsinin işçiləri aşağıdakıları etməyə borcludurlar:

- polisə və Fövqəladə Hallar Nazirliyinə məlumat vermək, alınan göstərişlərə uyğun hərəkət etmək;

- yanacaqdoldurma məntəqəsinin işini dayandırmalı, insanların və nəqliyyat vasitələrinin yanacaqdoldurma məntəqəsinin ərazisindən çıxarılması üçün tədbirlər görməlidir;

- polis və Fövqəladə Hallar Nazirliyinin nümayəndələri gələnə qədər, fəvqəladə hallar və xilasetmə xidmətlərinin nümayəndələri istisna olmaqla, hər kəsin yanacaqdoldurma məntəqəsinin ərazisinə girişini qadağan edilməlidir.

- yanacaqdoldurma məntəqəsinin işini yalnız fəvqəladə hallar və xilasetmə xidmətlərinin nümayəndələrindən icazə aldıqdan sonra bərpa etmək mütləqdir.

9.ƏTRAF MÜHİTİN MÜHAFİZƏSİ TƏDBİRLƏRİ

9.1 Yanacaqdoldurma məntəqələrinin istismarı Respublika qanunlarına uyğun olaraq həyata keçirilir. Yanacaqdoldurma məntəqələrinin fəaliyyəti ətraf mühitin (havanın, yerüstü suların, torpaqların) icazə verilən həddən artıq çirklənməsinə səbəb olmamalıdır.

9.2 Yanacaqdoldurma məntəqələrində çirkləndirici emissiyaların əsas mənbələri aşağıdakılardır:

- neft məhsulları olan laylar (neft məhsullarının qəbulu və paylanması zamanı ventilyasiya avadanlığı vasitəsilə neft məhsullarının buxarlarının buraxılması);

- Yanacaq dispenserləri (nəqliyyat vasitələrinin çənlərinin doldurulması zamanı neft məhsullarının buxarlanması);

- təmizləyici qurğuların obyektləri (neft məhsullarının buxarlanması və təmizlənmiş qalıqların kanalizasiya sistemində axıtılması);

- çirklənmiş suların və həll olunmuş sintetik yuyucu vasitələrin avtoyuma təmizləyici qurğulardan axıtılması;

yanacaqdoldurma məntəqələrinin ərazisinə neft məhsullarının dağılması;

- texnoloji avadanlıqlarda və kommunikasiyalarda sızmalar vasitəsilə buxarlanma və sızma;

- yanacaqdoldurma məntəqələrinin sənaye binaları üçün havalandırma cihazları;

- avtomobil nəqliyyatının tullantı qazların emissiyaları;

- çənlərin təmizlənməsi zamanı əmələ gələn neft məhsullarının buxarlanması.

9.3 Çirkləndirici mənbələrdən atmosfərə çirkləndiricilərin emissiyasını azaltmaq üçün yanacaqdoldurma məntəqələrində aşağıdakıları etməlidir:

- çənləri, texnoloji avadanlıqları və boru kəmərlərini tam caz texniki vəziyyətdə saxlamaq;

- texniki xidmət qabiliyyətini saxlamaq və tənəffüs avadanlığının müvafiq tənzimlənməsini təmin etmək, ona texniki xidmətin vaxtında aparılması;
- drenaj və ölçü cihazlarının, yoxlama və drenaj quyularının lyuklarının germetikliyini təmin etmək
- neft məhsullarını yalnız çəvik birləşdiricilərdən istifadə etməklə (AC drenajlarında və yanacaq doldurma məntəqələrində) AC-dən boşaldın;
- çənləri doldurarkən və avtomobillərə yanacaq doldurarkən neft məhsullarının daşması və dağılmasının qarşısını almaq, daşmaların qarşısını almaq üçün cihazları yaxşı texniki vəziyyətdə saxlamaq. Neft məhsullarının buxarlanması nəticəsində ətraf mühitin çirklənməsinin azaldılması bu çənlərin avadanlıqları və onlarla birləşdirilmiş yanacaq paylayıcıları, benzin buxarının resirkulyasiya sistemləri ilə təchiz edilməsi yolu ilə əldə edili.

9.4 Yanacaq doldurma məntəqələrinin ətraf mühitə təsir edə biləcək tulantıları icazə verilən norması qüvvədə olan qanunvericiliyə uyğun olaraq müəyyən edilir.

9.5 Yerüstü və leysan çirkab sularının yığılması yanacaq doldurma məntəqəsinin bütün ərazisindən fırtına kanalizasiya şəbəkəsinin çəkilməsi və axan suların onun qablarına və ya quyularına yönəldilməsi üçün ərazinin müvafiq yamaclarının yaradılması ilə təmin edilir. Tabaklar hidravlik qapılar və ya digər növ qapılar vasitəsilə prefabrik quyulara (çuxurlara) yamac olmalıdır.

9.6 Yanacaq doldurma məntəqələri (DYDM istisna olmaqla) təmizləyici qurğularla təchiz edilməlidir. İstisna, layihə sənədlərində çirklənmiş səth-fırtına və məişət tullantı sularının üçüncü tərəf təşkilatlarının təmizləyici qurğularına çıxarılmasını nəzərdə tutan yanacaq doldurma məntəqələridir. Təmizləyici qurğuların tərkibi və sənaye çirkab sularının təmizlənməsinin tələb olunan keyfiyyəti onların lokalizasiyası (boşaldılması) yeri nəzərə alınmaqla layihə ilə əsaslandırılır.

Daşınan YDM yerləşdirmə sahəsi neft məhsullarının mümkün dağılmasını və onların Daşınan YDM çənindən neft məhsullarının tökülməsini lokallaşdırmaq üçün vasitələrlə təchiz edilməlidir.

Təmizləyici qurğular layihə sənədlərinə və istehsalçının sənədlərinə uyğun olaraq istismar edilməlidir.

9.7 Filtr materiallarının dəyişdirilməsi, habelə qapalı neft məhsullarının və çöküntülərin leysan istehsalatının təmizləyici qurğularından və fırtına drenajlarından və avtomobil yumalarından çıxarılması zəruri hallarda, o cümlədən layihə ilə müəyyən edilmiş standartların icazə verildiyini təmin etmək üçün həyata keçirilir.

atqılar müəyyən edilmiş qaydada işlənib hazırlanır və təsdiq edilir. Təmizləyici qurğuların səmərəliliyinə nəzarət yanacaq doldurma məntəqəsini istismar edən təşkilat tərəfindən və ya istehsalçı tərəfindən müəyyən edilmiş tezlikdə ixtisaslaşmış bir təşkilatın cəlb edilməsi ilə həyata keçirilir.

Çirkləndiricilərin su obyektlərinə tullantı suları ilə yol verilən axıdılması üçün müəyyən edilmiş standartlara əməl olunmasına nəzarət ətraf mühitin mühafizəsi sahəsində dövlət orqanları ilə razılaşdırılmaqla həyata keçirilir.

9.8 Qəza çəninin həcmi (əgər yanacaq doldurma məntəqəsində mövcuddursa) neft məhsullarını daşıyan AS-nin (AS bölmələrinin) nominal tutumundan ən azı 10% yüksək olmalıdır.

YDM-nin qəza anbarının dərinliyi və dağılmaların aradan qaldırılması üçün boru kəmərlərinin çəkilməsi soyuq mövsümdə suyun onlarda donmamasını təmin etməlidir.

9.9 Yağış suyunun çıxarılması üçün drenaj boru kəməri və nimçə (boru kəməri) AS-dən neft məhsullarının boşaldılması dövrü üçün bağlanmalı olan bağlama klapanları (tixaclar, klapanlar və s.) ilə təchiz edilməlidir.

9.10 Yanacaq doldurma məntəqələrində dağılmış neft məhsullarını toplamaq üçün mümkün dağılmanın nəticələrini aradan qaldırmaq üçün kifayət qədər miqdarda sorbent tədarükü təmin edilməlidir.

Yanacaq doldurma mntqəsinin ərazisinə xüsusi qablarda yerləşdirilməli olan dağılmış neft məhsullarını toplamaq üçün qumdan istifadə etməyə icazə verilir.

9.11 Neft məhsullarının torpağa töküldüyü yerlər dərhal torpaq qatını neft məhsullarının torpağa nüfuz etmə dərinliyindən 1-2 sm yüksək olan dərinliyə çıxarmaqla təmizlənməlidir. Çıxarılmış torpaq xüsusi təchiz olunmuş konteynerə yığılır, nəticədə qazıntı yenidən təzə torpaq və ya qum ilə doldurulur.

9.12 Neft məhsulları ilə çirklənmiş torpaq, habelə çirklənmiş filtr materialı və təmizləyici qurğuların lilləri qanunvericiliklə müəyyən edilmiş qaydada utilizasiya edilməlidir.

LAZIMFI

ƏLAVƏ A

EN ISO 16923:2018-də qeyd olunan məsafələr Cədvəl 1-də göstərilmişdir.

Cədvəl 1 — Sıxılmış Təbii Qaz üçün ayırma məsafələri

Ümumi saxlanma limiti 10 000 l-dən aşağıdır		
Təhlükə mənbəyi	Dispenser	Saxlama silindrləri və kompressor
Binaların açılışları	> 3 m	> 3 m
Bina divarları (yanmaz)	≥0m	> 1 m
Obyektin perimetri	> 5 m	> 5 m (saxlama üçün >10 m > 10 000 l)

CNG avadanlığı ilə əmlak xətti arasında 2 saatlıq yanğın divarı yerləşirsə, ayırma məsafəsi 1 m-ə qədər azaldıla bilər. Yanğın divarının minimum hündürlüyü avadanlığın maksimum hündürlüyündən 0,5 m-ə bərabər olmalıdır və təhlükəli zonanın əmlak xəttini keçməsinə məhdudlaşdırmalıdır.

Mayeləşdirilmiş təbii qaz üçün ayırma məsafələri

EN ISO 16924:2018-də qeyd olunan məsafələr Cədvəl 2-də tapıla bilər.

Cədvəl 2 — Mayeləşdirilmiş təbii qaz üçün ayırma məsafələri

Təsvir	Məsafə
Avtomobilin yanacağı üçün LNG anbarı	4
Digər yanacaqların yerində saxlanması üçün LNG anbarı	5
LNG anbarı (< 120 m ³) sahənin sərhəddinə doğru	3
LNG anbarı (120 m ³ - 300 m ³) sahənin sərhəddinə doğru	6
LNG anbarı (> 300 m ³) sahənin sərhəddinə doğru	10
Ərazidəki binalardan boşaltma məntəqəsinə qədər < 10 nəfər	yer üçün 10 m quraşdırılmış nasos
Ərazidəki binalardan boşaltma məntəqəsinə qədər < 10 nəfər	qoşquya quraşdırılmış nasos üçün 20 m
Ərazidəki binalardan boşaltma məntəqəsinə qədər 10-100 nəfər	30
Ərazidəki binalardan boşaltma məntəqəsinə qədər > 100 nəfər	50
Boşaltma məntəqəsinə qədər ərazidən kənar binalar < 10 nəfər	yer üçün 10 m quraşdırılmış nasos
Boşaltma məntəqəsinə qədər ərazidən kənar binalar	qoşquya quraşdırılmış nasos üçün 20 m

< 10 nəfər	
Boşaltma məntəqəsinə qədər ərazidən kənar binalar 10-100 nəfər	30
Boşaltma məntəqəsinə qədər ərazidən kənar binalar > 100 nəfər	50
LNG boşaltma nöqtəsi tanka və binalara doğru	6
Sahə sərhəddinə doğru LNG boşaltma nöqtəsi	6

Hidrogen üçün ayırma məsafələri Məsafələr ISO 19880-1:2020 ilə müəyyən edilmir: standartda heç bir məsafə qeyd edilmir.

LPG üçün ayırma məsafələri Məsafələr EN 14678 ilə müəyyən edilmir: standartda heç bir məsafə qeyd edilmir.

Benzin üçün ayırma məsafələri Məsafələr EN 13617-1:2012 ilə müəyyən edilmir: standartda heç bir məsafə qeyd edilmir.

Enerjinin doldurulması üçün ayırma məsafəsi Avropada ənənəvi elektrik quraşdırma standartlarından başqa, yüksək enerji doldurma stansiyaları üçün ayırma məsafələrini müəyyən etmək üçün hazırda heç bir xüsusi standart mövcud deyil. Qaz yanacaqları üçün elektrik avadanlıqlarının məsafəsi ATEX zonaları və qaz yanacaqlarının təhlükəli ərazi təsnifatı (IEC 60079-10) ilə müəyyən edilir. EV-nin doldurulması yanacaq doldurma stansiyasının uzaq bir yerində yerləşirsə, o zaman digər yanacaqların texniki quraşdırılmasına heç bir təsir göstərmirsə, ESD funksiyalarını birləşdirmək lazım deyil.

Rəsmi nəşr
"Azərbaycan Standartlaşdırma İnstitutu"
publik hüquqi şəxs

AZSXXX:2022